

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

865

Vragen van de leden **Omtzigt** en **Blanksma-van den Heuvel** (beiden CDA) aan de staatssecretarissen van Economische Zaken en van Financiën over de mededeling dat per onmiddellijk het CBS bij 10.000 bedrijven maandelijks gegevens gaat uitvragen over de omzet. (Ingezonden 22 juli 2009)

1
Waarom stuurt u pas in week 29 een brief dat het CBS in week 29 begint met een maandelijks gegevensuitvraag bij 10.000 bedrijven, waar de Kamer juist gevraagd had tijdig geïnformeerd te willen worden? Wanneer is dit besluit genomen, wanneer zijn de bedrijven aangeschreven en waarom was u niet in staat dit voor het reces aan de Kamer te communiceren?¹

2
Kunt u een exacte berekening geven van de administratieve lasten die deze extra gegevensuitvraag met zich meebrengt?

3
U kondigt in uw brief aan dat 12.500 maandelijks enquêtes, die geschrapt zouden worden, voorlopig blijven bestaan; kunt u een exacte berekening geven van de administratieve lastenvermindering die hierdoor wordt misgelopen?

4
Kunt u bevestigen dat ongeveer 55.000 bedrijven gebruik maken van

de mogelijkheid om kwartaalaangifte BTW te doen, en dat dit leidt tot maar liefst 22.500 extra maandelijks enquêtes? Hoe verhoudt zich dit tot de toezegging «Ik kan in elk geval een informatieve brief toezeggen waarin staat dat als er toch extra uitvraag nodig is, die in elk geval zo minimaal mogelijk moet zijn» en de toezegging dat «Uitsluitend indien deze gegevens niet voldoende zijn om een redelijke statistiekinschatting te maken op het minimale niveau zal een uiterst kleine steekproefenquête per maand worden gedaan om de reeds beschikbare maand- en kwartaalaangiften te valideren?»²

5
Bent u bereid om het CBS een publieke brief te laten schrijven waarin zij aangeeft welke kosten de enorme extra gegevensuitvraag met zich meebrengt, welke statistieken hoeveel beter worden (graag met een kwantificering) en of die twee zaken in balans zijn?

6
Bent u bereid om het CBS deze extra gegevensuitvraag te laten stoppen indien zij niet binnen twee weken met een overtuigende redenering komt dat deze statistieken absoluut noodzakelijk zijn?

¹ Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken van 13 juli over effect BTW maatregel op statistiek (2009Z13875) Handelingen 2008/2009, pagina 88-6867
² http://www.blikopnieuws.nl/bericht/99983/Lastenbesparing_door_BTW-maatregel.html

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Heemskerk** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretaris van Financiën (ontvangen 4 december 2009)

1
Voor de besluitvorming over de noodzaak van extra gegevensuitvraag is het van belang goed zicht te hebben op het aantal bedrijven dat overstapt op de kwartaalaangifte. De betrokken ondernemers konden tot 11 juni 2009 reageren als ze gebruik willen maken van de mogelijkheid om per 1 juli 2009 op kwartaalbasis btw aan te geven en te betalen. Het CBS heeft de voorlopige gegevensbestanden met overstapinformatie geanalyseerd om te bepalen wat de consequenties zijn van het wegvallen van de maandelijks informatie voor de diverse statistieken. Op 8 juli 2009 heeft het CBS mij hierover geïnformeerd en heeft er nog het nodige overleg plaatsgevonden. Daarin heeft het CBS aangegeven dat – gegeven het aantal bedrijven dat resteert met een maandelijks btw-aangifte, ook gemeten naar de omzet – extra uitvraag op korte termijn noodzakelijk was in de sectoren internationale handel en bouwnijverheid om aan de Europese statistische verplichtingen te kunnen voldoen. Hierover heb ik de Tweede Kamer per brief van 13 juli 2009 geïnformeerd. Het CBS heeft vervolgens op 15 juli 2009 de eerste

bedrijven in de bouwnijverheid aangeschreven.

2

Nadere analyse, mede op basis van de uitkomsten van de eerder genoemde extra uitvraag, laat zien dat het CBS de aangekondigde extra uitvraag op basis van de huidige inzichten volledig kan stopzetten. Tijdens het AO Regeldruk op 2 september jl. heb ik reeds aangekondigd dat het CBS de extra uitvraag in de internationale handel van 2.300 per maand zou beëindigen. Het stopzetten van deze extra uitvraag is mogelijk door te focussen op het verlagen van de non-respons bij de (in Europees verband) verplichte Intrastat-enquête. Daarnaast wordt onderzoek gestart naar imputatietechnieken om maandgegevens in te schatten voor bedrijven die overgaan op kwartaalaangifte BTW en die niet tijdig responderen voor Intrastat. De extra uitvraag bij de bouwnijverheid is met ingang van augustus 2009 verlaagd van 7.700 tot 2.700. Dit was mogelijk omdat een eerste analyse van de gegevens over de overstappende bedrijven, die de Belastingdienst in augustus verstrekte, én de resultaten van de uitvraag in juni en juli 2009, duidelijk maakten dat de uitvraag in grootteklasse 10 (bedrijven met 1 werkzame persoon) kon worden gestaakt. Een nadere analyse van die gegevens liet vervolgens zien dat in principe voldoende betrouwbare maandgegevens over de bouwnijverheid kunnen worden verkregen op basis van uitsluitend de btw-gegevens. Daarom is besloten om de uitvraag met ingang van oktober volledig te staken. Dit heeft wel als consequentie dat er voor de bouwnijverheid op een hoger aggregatieniveau gepubliceerd wordt dan in het verleden. De beslissing om de maandelijkse uitvraag in de bouwnijverheid en de internationale handel te stoppen berust op CBS-onderzoek van de uitvraaggegevens en de gegevens van de Belastingdienst over overstappers. Naast de eigen CBS expertise is hierbij aanvullend externe wetenschappelijke expertise betrokken. Het internationale RAND Instituut heeft de opdracht gekregen de analyses en conclusies van het CBS over de gevolgen van het verminderde aantal maandelijkse btw-aangifte op de statistieken

internationale handel en bouwnijverheid te valideren. RAND onderschrijft de door het CBS getrokken conclusies. Bij het stopzetten van de extra uitvraag vervalt ook de daarmee samenhangende administratieve lasten. Het CBS heeft op 21 oktober de samenvattingen van de CBS analyses over de bouwnijverheid en de internationale handel samen met de validatie door RAND gepubliceerd op zijn website¹.

3

Ja, de misgelopen administratieve lastenreductie bedraagt maximaal 78 duizend euro per maand. Dit bedrag is vastgesteld volgens de rijksbrede administratieve lastennormen door het aantal uitvragen te vermenigvuldigen met de gemiddeld gemeten invultijd van 10 minuten en het vastgestelde gemiddelde uurloon van 37,45 euro.

4

Zoals aangegeven bij vraag 2 wordt de extra uitvraag van 10.000 beëindigd. Ten aanzien van de 12.500 niet vervallen enquêtes (voor de statistieken detailhandel, commerciële dienstverlening en industrie) zou het CBS overstappen van enquêtering naar het gebruik van btw-gegevens van de Belastingdienst. Door het grote aantal maandgegevens dat wegvalt, zowel in aantal als in omzetaandeel, moet de originele planning aangepast worden. Het CBS bekijkt, met toets van RAND, op basis van de gewijzigde situatie of ook hier een reductie mogelijk is. Uitgangspunt hierbij is de uitvraag tot een minimum te beperken. Overigens kan ik melden dat er per 15 juli 2009 circa 59.000 overstappers geregistreerd staan.

5

Het niet vervallen van enquêtes leidt vooralsnog tot het mislopen van een administratieve lastenreductie van 78 duizend euro per maand. Doordat ongeveer 59.000 ondernemers niet meer per maand maar per kwartaal de btw aangeven en betalen, dalen per saldo de administratieve lasten met ongeveer 19 mln euro op jaarbasis. Juist nu is tijdige en adequate informatie over de stand van de economie van belang, zowel over het functioneren van specifieke bedrijfstakken (detailhandel, industrie

en commerciële dienstverlening), als over het functioneren van de economie als geheel. De desbetreffende bedrijfstakken vormen namelijk een groot onderdeel van de Nederlandse economie. De maandelijkse gegevens over deze bedrijfstakken zijn dan ook een belangrijke bron voor de eerste kwartaalraming van het bbp (flash-raming genaamd). Zowel in nationale als in internationale context ondervindt dit eerste realisatiecijfer grote belangstelling en hechten economen en beleidsmakers veel waarde aan de betrouwbaarheid van statistieken. Daarnaast gelden er EU-verplichtingen ten aanzien van deze sector specifieke statistieken en de flash-raming. Tegen deze achtergrond acht ik de kosten van de uitvraag in balans met de baten van adequate en betrouwbare statistieken. Dit laat onverlet dat het CBS zich maximaal inspant om de uitvraag verder te reduceren.

6

De extra gegevensuitvraag is stopgezet, zie het antwoord op vraag 2.

¹ bouwnijverheid:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bouwen-wonen/methoden/dataverzameling/overigedataverzameling/default.htm> en internationalehandel:
<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/internationale-handel/methoden/dataverzameling/overigedataverzameling/default.htm>